

Skoleeksamen (3t) MET11805 - Matematikk for siviløkonomer

8. des. 2022

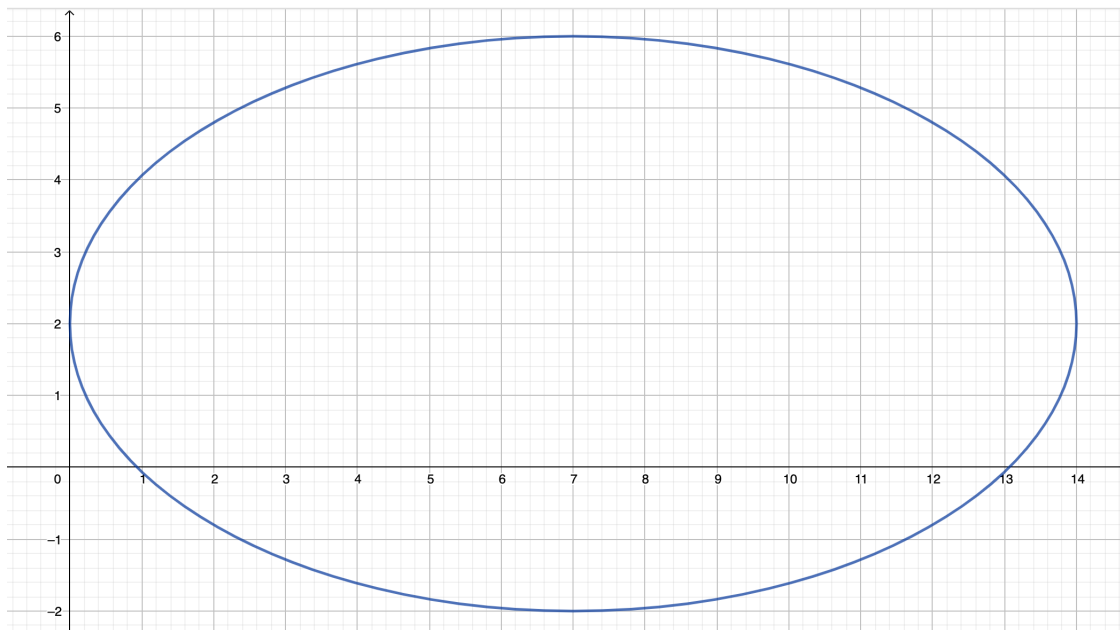
Oppgavesettet er på 3 sider. Alle 12 oppgaver vektes likt. Alle svar skal begrunnes.

Karakterer: A – F som teller 20% til endelig karakter i kurset.

Tillatte hjelpemidler: BI-definert eksamenskalkulator og linjal.

Oppgave 1

I figur 1 ser du en ellipse.

Figur 1: Ellipse

- Bestem sentrum og halvaksene til ellipsen.
- Skriv opp ellipselikningen på standardform.

Oppgave 2

Faktoriser polynomet $f(x) = x^3 - 3x^2 - 3x + 1$ i faktorer av minst mulig grad.

Oppgave 3

Beregn grensen

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{0,5x + 1 - \sqrt{x + 1}}{x^2}$$

Oppgave 4

- En bankkonto har nominell rente på 3,6% og månedlig kapitalisering. Bestem den effektive renten.
- En investering på 15 millioner skal gi en utbetaling på 30 millioner om 6 år. Bestem internrenten til kontantstrømmen.

Oppgave 5

Vis at funksjonen $f(x) = 0,03x^2 + 5x + 200 + 300e^{0,01x}$ er en kostnadsfunksjon.

Oppgave 6

La p være prisen for en vare og anta $D(p) = (p + 20)e^{-0,05p}$ med $p > 0$ er etterspørselsfunksjonen. Anta $\varepsilon(p)$ er etterspørselsfunksjonens momentane priselastisitet.

- i) Beregn $\varepsilon(p)$.
- ii) Avgjør om inntekten går opp eller ned hvis prisen øker litt fra $p = 40$.

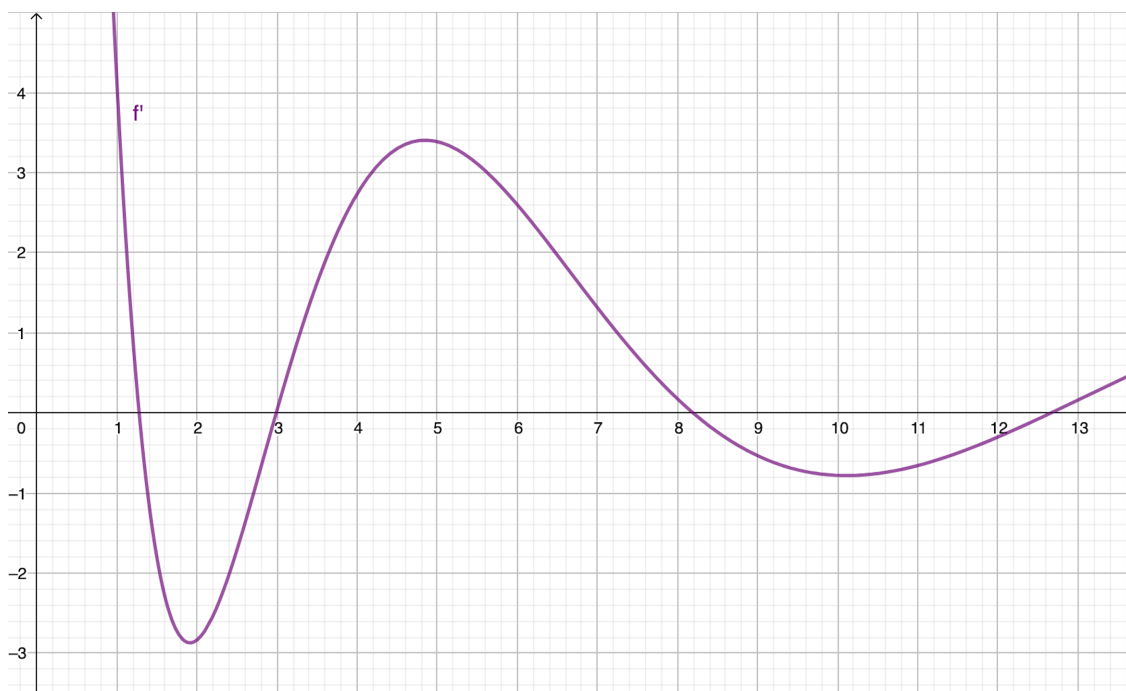
Oppgave 7

Tegn en skisse av grafen til hver av funksjonene $f(x)$ og $g(x)$ med de oppgitte dataene. NB: Du skal ikke finne noen funksjonsuttrykk!

- i) $f'(x)$ er positiv for $x < 8$, negativ for $8 < x < 16$ og positiv for $x > 16$. Dessuten er $f(12) = 10$.
- ii) $g''(x)$ er positiv for $x < 30$, negativ for $30 < x < 60$ og positiv for $x > 60$. Dessuten er $g'(60) = 0$.

Oppgave 8

I figur 2 ser du grafen til $f'(x)$.

Figur 2: Grafen til $f'(x)$

Avgjør om påstanden er rett eller gal og gi en kort begrunnelse.

- i) $f(x)$ har tre stasjonære punkter.
- ii) $f(4) > f(8)$
- iii) $f(x)$ har tre vendepunkter.

Oppgave 9

Vi har funksjonen $f(x) = 5 \ln(x^2 - 20x + 102)$ med definisjonsområde $D_f = [0, 25]$.

- i) Bestem minimumspunktet og maksimumspunktet til $f(x)$.
- ii) Beregn maksimum og minimum til $f(x)$.

Oppgave 10

Funksjonen $f(x)$ har $f(10) = 200$, $f'(10) = -3$ og $f''(10) = 1$. Beregn en tilnærmet verdi til $f(12)$.

Oppgave 11

Vi har funksjonen $f(x) = \frac{2022e^x}{e^x + 1}$ med definisjonsområde D_f lik hele tallinjen.

- i) Bestem definisjonsområdet og verdimengden til den inverse funksjonen $g(x)$.
- ii) Bestem uttrykket til den inverse funksjonen $g(x)$.

Oppgave 12

- i) Prisen på en vare endres fra a kroner til b kroner. Bestem den relative endringen.
- ii) Prisen på en vare endrer seg tre ganger med relative endringer r_1 , r_2 og r_3 . Etter disse prisendringene koster varen b kroner. Hva kostet den før disse tre prisendringene?